

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5

Верховна Рада України

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики на засіданні 1 липня ц.р. (протокол № 35) розглянув направлений Верховною Радою України до Комітету для підготовки на повторне перше читання проект Закону про медіа (реєстр. № 2693 від 27.12.2019 р.), поданий народними депутатами України Потураєвим М.Р. та іншими, а також альтернативний до нього законопроект про медіа в Україні (реєстр. № 2693-2 від 29.05.2020 р.), поданий народними депутатами України Княжицьким М.Л. та іншими.

19 травня ц. р. Верховна Рада України розглянула у першому читанні законопроект про медіа (реєстр. № 2693) та підтримала пропозицію Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики щодо необхідності направлення зазначеного законопроекту відповідно до пункту третього частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України до профільного Комітету для підготовки на повторне перше читання.

Комітет зауважує, що системна реформа медійного законодавства, приведення його у відповідність до сучасного стану розвитку медійного ринку та медійного законодавства Європейського Союзу викликала широкий суспільний резонанс. Комітет у рамках підготовки законопроекту про медіа до повторного першого читання розглянув і узагальнив величезний масив зауважень і пропозицій, отриманих за наслідками публічної експертизи, яка тривала упродовж січня – травня ц.р. Зокрема, опрацьовані висновки і пропозиції Міністерства освіти і науки України, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Національної спілки журналістів України, Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАН, Науково-дослідного інституту інформатики і права НАН, Науково-дослідного інституту державного будівництва та самоврядування НАН, Американської торгівельної палати, Асоціації «Індустріальний телевізійний комітет», Інтернет-асоціації України, Асоціації «Телекомунікаційна палата», Всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців», Української асоціації операторів зв'язку «Телакс», ТОВ «Воля-кабель», ТОВ «Зеонбуд», Української асоціації Медіа-бізнесу», ГО «Інститут масової інформації», Асоціації правовласників і постачальників контенту, Медіа-холдингу «Медіа Група Україна», Медіагрупи StarLightMedia, Міжгалузевого об'єднання «Радіокомітет», ГО «Центр демократії і верховенства права», Інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна», редакцій газет «Чернігівський вісник» та «Вісник Ч»,

«Приазовская новь», «Вісті Калущини», Асоціації журналістів «Новомедіа», Кінокомпанії «Стар медіа» та багатьох інших.

Комітет у травні – червні ц.р. додатково провів серію зустрічей, круглих столів з представниками медійної індустрії, журналістами, видавцями, правниками, представниками професійних асоціацій і громадських організацій, що працюють у галузі медіа, на яких були обговорені найбільш дискусійні положення законопроекту.

Крім цього, у рамках міжнародних зобов'язань щодо поступового наближення національного законодавства України до відповідного *acquis* ЄС у сфері аудіовізуальних послуг, зокрема Директиви Європейського Парламенту та Ради Європи від 10.03.2010 № 2010/13/ЄС про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг, Європейської конвенції про транскордонне телебачення 1989 року, про які йдеться у додатку XXXVII до глави 15 «Політика з питань аудіовізуальної галузі» розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої, законопроект був направлений на експертизу до Ради Європи.

У режимі відеоконференції відбулося триденне детальне обговорення проекту з експертами Ради Європи за участі членів Комітету та членів робочої групи. Робоча група уважно проаналізувала і систематизувала отриману інформацію.

Відповідно до статті 115 Регламенту Верховної Ради України Комітет напрацював нову редакцію проекту закону України про медіа, у якій врахована більшість слушних зауважень і пропозицій. Зокрема:

1. Доопрацьовано термінологію проекту. Приведені у відповідність до вимог та критеріїв Директиви Європейського Союзу про аудіовізуальні медіа послуги визначення термінів «європейський продукт», «європейська студія-виробник», «національний продукт», «незалежна студія-виробник». З метою спрощення процедури захисту авторських та суміжних прав додано терміни «пакет телеканалів та радіоканалів», «програма організації мовлення (програма мовлення)» (ст. 2 Проекту). Враховано пропозиції громадськості щодо визначення поняття «провайдер аудіовізуальних сервісів». Його уточнено положенням, що такі суб'єкти не здійснюють редакційний контроль (ст.17 Проекту).
2. Із числа суб'єктів, на які поширюється регулювання Закону «Про медіа», вилучені іноземні нелінійні медіа та іноземні платформи спільного доступу до інформації (зокрема, Netflix, Amazon Prime Video). Із переліку умов застосування Проекту вилучені положення щодо критеріїв доступності сервісу на території України та можливості оплати їх громадянами чи юридичними особами України з території України.
3. У доопрацьованому проекті відповідно до Директиви ЄС про аудіовізуальні медіа послуги викладені вимоги до платформ спільного доступу до відео (замість платформ спільного доступу до інформації), додано визначення терміну

«платформа спільного доступу до відео» та запропоновано режим взаємодії національного регулятора з платформами спільного доступу, у т.ч. іноземними.

4. Вилучено положення про обов'язковість трансляції радіоканалів, телеканалів, каталогів програм, які походять з країн, що є сторонами Європейської конвенції про транскордонне телебачення чи державами-членами Європейського Союзу, офіційними мовами цих держав (ст. 4 Проекту).
5. Встановлено заборону усім особам, зареєстрованим в офшорних зонах, брати участь у постачальниках електронних комунікаційних послуг для потреб мовлення з використанням радіочастотного ресурсу (ст.24 Проекту).
6. Конкретизовано вимоги до прозорості структури власності та контролю: додано строк на приведення структури власності у відповідність вимогам закону, уточнено порядок подання звітності та перелік підстав її подання (ст.ст.25, 26, 27 Проекту).
7. Суттєві уточнення в проекті зроблені у Розділі III «Публічні аудіовізуальні медіа». Регулювання питань мовлення громад доопрацьовано з урахуванням рекомендації експертів Ради Європи, зокрема, в частині відокремлення суб'єктів мовлення громад від суб'єктів, заснованих місцевими органами влади, уточнені механізми забезпечення редакційної свободи та вимоги до програмного наповнення тощо.
8. Вимоги щодо публікації вихідних даних онлайн медіа поширюватимуться лише на зареєстрованих суб'єктів (ст.37 Проекту).
9. Програми США та Канади виключено з квоти європейського продукту. Відкориговані квоти на програми незалежних студій-виробників у відповідності до вимог Директиви: для таких програм встановлено квоту 10% та 5% протягом перехідного періоду (ст. 39 Проекту).
- 10.Розширені гарантії захисту дітей від шкідливого контенту: обов'язок захисту дітей від шкідливого контенту розповсюджено на провайдерів аудіовізуальних сервісів. Проект зобов'язує онлайн медіа належним чином інформувати аудиторію про потенційну шкідливість контенту (ст. 42 Проекту).
- 11.Відповідно до рекомендацій експертів Ради Європи уточнено підстави для надання права на відповідь чи спростування інформації: закріплено, що такими підставами є поширення відомостей, які не відповідають дійсності або які були викладені неправдиво (неповно або неточно). Конкретизоване коло суб'єктів, до яких може бути направлена вимога права на відповідь або спростування (суб'єкти у сфері аудіовізуальних, друкованих або онлайн медіа) (ст.43 Проекту).
- 12.Уточнено порядок розповсюдження мовниками інформації про події значного суспільного інтересу. Закріплено право телевізійних мовників вільно обирати уривок (відеоряд) із трансляції події значного суспільного інтересу, необхідний для підготовки відповідних новинних повідомлень (ст. 46 Проекту).
- 13.Спрощені умови реєстрації друкованих видань: встановлено, що вони підлягають обов'язковій реєстрації лише на період військової агресії (ст.63 Проекту).
- 14.Вдосконалено норми щодо співрегулювання у сфері медіа: уточнено предмет спільного регулювання, конкретизовано процедуру створення органу спільного регулювання (Розділ VII Проекту).

15. Допрацьовано процедуру здійснення контролю та нагляду у сфері медіа. Посилено повноваження регулятора у частині накладання санкцій на суб'єктів у сфері медіа, додано право регулятора скасовувати реєстрацію аудіовізуальних лінійних медіа без рішення суду. Удосконалено процедуру застосування санкцій (Розділ XIII проекту).

16. Конкретизовано обмеження у сфері медіа, пов'язані зі збройною агресією (Розділ IX Проекту): уточнено перелік суб'єктів, які не можуть бути суб'єктами у сфері медіа в Україні, критерії забороненого контенту тощо.

За підсумками публічних дискусій напрацьовані важливі зміни і до низки інших положень проекту, у тому числі викладених у Розділі X Прикінцевих та перехідних положень.

Щодо альтернативного законопроекту про медіа в Україні (реєстр. №2693-2) Комітет зауважує, що частину альтернативних положень, зокрема викладених у статтях проекту 2, 4, 7, 16, 21, 27, 78, 85, 97, 102, 108, 124 та інших, можна буде врахувати у режимі підготовки законопроекту про медіа до другого читання.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку від 17 червня 2020 року до альтернативного законопроекту (2693-2) пропонує за результатами розгляду у першому читанні законопроект про медіа в Україні повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

У підсумку обговорення **Комітет ухвалив рішення подати на розгляд Верховної Ради України на повторне перше читання підготовлену у Комітеті відповідно до ст. 115 Регламенту нову редакцію законопроекту про медіа та рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні проект Закону про медіа прийняти за основу.**

Відповідно альтернативний законопроект про медіа в Україні (реєстр. № 2693-2) за результатами розгляду у першому читанні відхилити.

Доповідачем від Комітету щодо підготовленого до повторного першого читання законопроекту про медіа та співдоповідачем альтернативного законопроекту про медіа в Україні (реєстр. № 2693-2) визначено Голову Комітету Микиту Руслановича Потураєва.

Додатки:

1. Проект Закону України про медіа (доопрацьований) - на_182 арк.
2. Порівняльна таблиця - на_156 арк.
3. Проект Постанови про прийняття за основу доопрацьованого законопроекту про медіа - на 1 арк.
4. Проект постанови про відхилення законопроекту про медіа в Україні - на 1 арк.
5. Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України - на 15 арк.
6. Електронна версія зазначених документів.

Голова Комітету

Микита Потураєв

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач:Потураєв Микита Русланович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002A672E00BEAE8000
Дійсний до: 14.02.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-14/03-2020/93753 від 02.07.2020

128194